בארץ

„מחנות העבודה" בשומרון דורשים מעמד של ישובי קבע

„ב־10 חודשי חיינו כאן למדנו שמוסדות הממשלה נוהגים בנו במדיניות של „תנו להם להתנוון"

- מעלה אדומים: „אנשים מצפים רק לאור ירוק, כדי לבוא ולהתיישב בעיר החדשה"
- עפרה: „שמעון פרס הודה שיש לשים קץ לבדיחה הזאת ששמה „מחנה עבודה"
- קדום: „להוריד אותנו בכוח — זה כמו לומר שמורידים את דגניה"

מאת **יוסף וקסמן**

מתנחלי מעלה־אדומים ציפו ביום רביעי שעבר לשוא לביקור ועדת השרים לענייני התיישבות, כפי הם יזכרו את תקוותם האחרונה לקבלת גורל התפתחות המקום כיישוב „מן המנין".

אולם הסתבר שלחברי הוו־עדה החשובה הזו יש עניין פר־קים רבים וחשובים יותר בי־מים אלה מאשר לסייר ביי־שובים הרשים בבקעות, וכן במעלה־אדומים, לקראת הח־גרעה אם ימשיך המקום להת־קיים בסטאטוס ה„מובטח" של „מחנה עובדים", או ש־יהיה ישוב קבע.

„בינתיים הכל מתנהל במ־עין סחבת מכוונת. כל פניה שונות, הם כ־50 ילדים), הם־אכלסות את מעלה־אדומים, ברור למעלה מכל ספק, שזה־מצב הנוכחי אינו יכול להיי־משך. „הקביעה כאילו זהו מחנה לעובדים מגוחכת, ומה עוד שאין עדיין אף מפעל אחד שבו דרושים עובדים. ל־מעשה, גם שניים שביקרו אר־תנו הסכימו עקרונית לעמדי־תנו, הבטיחו לעזור במס־שלה ובוועדת השרים לשנות את הסטאטוס".

לדידם, מעלה־אדומים הוא יישוב לכל דבר. מחנה עבודה יכול להתקיים ליד יישוב, אך בלא יישוב לא יכול להתקיים מחנה עבודה. הגדרה כזו אי־נה קיימת בשום מקום אחר (פרט לעפרה). למוצח יש גם צליל צורם, המזכיר את מ־חנות העבודה חנודיים־לשם־אה מגרמניה הנאצית ומבריח המוצעות — אומרים הם.

מקום העבודה היחיד במקום הוא בתי מלאכה זעירים, ש־התחשיבה (מסגרית רכב, ייצור דיר־מרגנטים, לחות חשמל, אריגת אומנותית והרכבת חלקי מחשבים), „שיעשיקו שלושת־חמישית עובדים כל אחד — כאשר יופעלו".

„בינתיים הכל מתנהל במ־ענית — אם בכלל — באי־רבות נדחות, בטענה שאיננו ישוב, ולכן לא מכירים בנו. מבחינה כאילו זהו מחנה לעובדים מגוחכת, ומה עוד שאין עדיין אף מפעל אחד שבו דרושים עובדים. ל־מעשה, גם שניים שביקרו אר־תנו הסכימו עקרונית לעמדי־תנו, הבטיחו לעזור במס־שלה ובוועדת השרים לשנות את הסטאטוס".

לדידם, מעלה־אדומים הוא יישוב לכל דבר. מחנה עבודה יכול להתקיים ליד יישוב, אך בלא יישוב לא יכול להתקיים מחנה עבודה. הגדרה כזו אי־נה קיימת בשום מקום אחר (פרט לעפרה). למוצח יש גם צליל צורם, המזכיר את מ־חנות העבודה חנודיים־לשם־אה מגרמניה הנאצית ומבריח המוצעות — אומרים הם.

„אנו תובעים, ראשית כל, קביעת מעמד של יישוב. דמיד לאחר מכן לקבוע מי־קום חדש ליישובנו, כי המ־קום הנוכחי צר וסגור מכל הבדדים ואין כל אפשרות לי־התפתח בו ולפתחו ליישוב ב־גודל בינוני, שיאכלס בשלב ראשון 250 משפחות. האנשים מצפים רק לאור ירוק, כדי לבוא ולהתיישב בעיר החדו־שה" — אומרים חברי הוועד.

המיקום החדש, שעליו הם מדברים, הוא את חכניות עיבוי ירושלים. המדובר במ־קום הנקרא „טבקרישי", על מיסגה יפתפיה, קרוב לכביש הראשי ירושלים—ירחו, בני קודה החולשת על כל האזור, וצופה לעבר בקעת הירדן יום המלח.

■ עיבוי

„שטח זה מקובל על צה"ל, והשרים שמעון פרס ושלמה הלל סמכו ידיהם על מקום זה כמעלה־אדומים ־תקבוע. הוא הדין לגבי השרים זבולון המר, ד"ר יוסף בורג ועוד. הקרקע בבעלות המדינה והמקום מו־שורר, ולכן השתתיתו נוחה ו־הבניה לא יקרה. למעשה — איננו מבקשים כמעט דבר, פרט לאישור רשמי. לכולנו יש בטוחה מתישבי מעלה־אדו־מים „להתנוון" במקום. לה־מר: „אנו תובעים, ראשית כל, קביעת מעמד של יישוב. דמיד לאחר מכן לקבוע מי־קום חדש ליישובנו, כי המ־קום הנוכחי צר וסגור מכל הבדדים ואין כל אפשרות ל־התפתח בו ולפתחו ליישוב ב־גודל בינוני, שיאכלס בשלב ראשון 250 משפחות. האנשים מצפים רק לאור ירוק, כדי לבוא ולהתיישב בעיר החדו־שה" — אומרים חברי הוועד.

המיקום החדש, שעליו הם מדברים, הוא את חכניות עיבוי ירושלים. המדובר במ־קום הנקרא „טבקרישי", על מיסגה יפתפיה, קרוב לכביש הראשי ירושלים—ירחו, בני קודה החולשת על כל האזור, וצופה לעבר בקעת הירדן יום המלח.

■ עיבוי

„יש כאן מצב אבסורדי" — מגלים המוכירה ורדה שמחוני „זהו היישוב היחיד, אולי, ב־אנשים המבקשים לשלם מס־סים, מס הכנסה, מס רכוש וכו', ואין רוצים לקבל מהם את המס. אפילו בעלי מפע־לים, שאולי כדאי להם מב־חינה כלכלית לא לשלם מי־סים, רוצים — וממש דורשים בתים בירושלים או בעיר אח־רת, ואנו מוכנים למכור אר־מון כדי לבנות בתמורתם את ביתנו כאן. למי שאין רכוש — על הממשלה לעזור לו כמו לכל מתיישב בעיירת פיתוח". והיה אם הממשלה לא הא־שר ? — שאלנו.

„הנוכחנו כבר, שאנו מספיק עקשניים לפעול. בעת מנסים לתמרן אותנו למצב שנאלץ לפעול לבדנו ואחר כך לטעון שאנו „פורצי גבול". ואולם אם אין הממשלה — בגלל המאבק שהשר אברהם עופר מנהל נגדנו בשיטתיות — מי אפשרת לנו לממש את הדרכים המקובלות וזוהפים אותנו ל־מבני סתום. אנו נפרוץ אר־הו..."

מצב שונה שורר בעפרה. היישוב הוכר אמנם כ„מחנה עובדים" על־ידי משרד הב־שחון, אך לרוב מוסדות המ־דינה והממשלה המקום אינו קיים.

„בכל — הם מוסיפים — הדין לגבי השרים זבולון המר, ד"ר יוסף בורג ועוד. הקרקע בבעלות המדינה והמקום מו־שורר, ולכן השתתיתו נוחה ו־הבניה לא יקרה. למעשה — איננו מבקשים כמעט דבר, פרט לאישור רשמי. לכולנו יש בטוחה מתישבי מעלה־אדו־מים „להתנוון" במקום. לה־מר: „אנו תובעים, ראשית כל, קביעת מעמד של יישוב. דמיד לאחר מכן לקבוע מי־קום חדש ליישובנו, כי המ־קום הנוכחי צר וסגור מכל הבדדים ואין כל אפשרות ל־התפתח בו ולפתחו ליישוב ב־גודל בינוני, שיאכלס בשלב ראשון 250 משפחות. האנשים מצפים רק לאור ירוק, כדי לבוא ולהתיישב בעיר החדו־שה" — אומרים חברי הוועד.

המיקום החדש, שעליו הם מדברים, הוא את חכניות עיבוי ירושלים. המדובר במ־קום הנקרא „טבקרישי", על מיסגה יפתפיה, קרוב לכביש הראשי ירושלים—ירחו, בני קודה החולשת על כל האזור, וצופה לעבר בקעת הירדן יום המלח.

■ עיבוי

„שטח זה מקובל על צה"ל, והשרים שמעון פרס ושלמה הלל סמכו ידיהם על מקום זה כמעלה־אדומים ־תקבוע. הוא